

Kiadási időpont/ Felülvizsgálat : 08.06.2018
ideje
Az előző kiadás időpontja: : 31.01.2017
Változat : 3.1

BIZTONSÁGI ADATLAP

YaraTera Kristalon 15-05-30+3 White

1. SZAKASZ: Az anyag/keverék és a vállalat/vállalkozás azonosítása

1.1 Termékazonosító

Terméknév : YaraTera Kristalon 15-05-30+3 White
Termék kód : PK641K
Termék típus : szilárd

1.2 Az anyag vagy keverék lényeges azonosított felhasználásai, illetve ellenjavallt felhasználásai

Megállapított felhasználás
Ipari elosztás. Ipari felhasználás kémiai keverékek előállítására. Műtrágyák professzionális előállítása. Professzionális FELHASZNÁLÁS gazdasági trágyázásra - rakodás és szórás. Professzionális felhasználása, műtrágya Üvegházban. Professzionális felhasználása, folyékony műtrágya szabadföldi termesztésben (például tápoldatozás). Professzionális felhasználása, műtrágya - eszköz karbantartás.

Felhasználása nem ajánlott a következő esetekben	: Egyéb meg nem határozott ipar
Ok	: Az adatok vagy a vonatkozó tapasztalat hiányában a szállító nem hagyhatja jóvá ezt a felhasználást.

1.3 A biztonsági adatlap szállítójának adatai

Cím : Yara Hungária Kft
Út : Szabadság tér
Szám : 4
Irányítószám : 8200
Város : Veszprém
Ország : Magyarország
Telefonszám : +36 88 577 940

Fax szám: : +36 88 444 694
 Ezért az biztonsági adatlapért : gyula.meilinger@yara.com
 felelős személy e-mail címe

1.4 Sürgősségi telefonszám

Nemzeti tanácsadó testület/Mérgezési Központ

Név : Egészségügyi Toxikológia Tájékoztató Szolgálat
 Telefonszám : +36 80 201 199
 Elérhetőség : 24h

Szállító

Telefonszám : +44 (0) 1235 239 670
 Elérhetőség : 7/24

2. SZAKASZ: A veszély azonosítása

2.1 Az anyag vagy keverék besorolása.

Termék meghatározás : Keverék

Osztályozás 1272/2008 sz. (EK) Rendelet [CLP/GHS] szerint

Besorolás : Ox. Sol. 3, H272

Ez a termék a 1272/2008/EK rendelet és módosításai szerint veszélyesnek minősül.

Lásd a 16. szakaszt a fent szereplő H-állítások teljes szövegéért.

Lásd a 11. fejezetet az egészségre gyakorolt hatások és tünetek tekintetében.

2.2 Címkézési elemek

Veszélyt jelző piktogramok :

Figyelmeztetés : Figyelem

Figyelmeztető mondatok : H272 Fokozhatja a tűz intenzitását; oxidáló hatású.

Óvintézkedésre vonatkozó mondatok

Megelőzés : P210 Hőtől, forró felületektől, szikrától, nyílt lángtól és más gyújtóforrástól távol tartandó. Tilos a dohányzás.
 P220 Ruhától és más éghető anyagoktól távol tartandó.
 Elhárító intézkedés : P370 Tűz esetén:
 P378-b Oltásra elárasztó mennyiségű vizet kell használni.

Az Európai Parlament és a Tanács 1907/2006/EK : Alkalmazható, Táblázat 65.

**Rendelete (REACH) XVII.
Melléklet - Egyes veszélyes
anyagok, készítmények és
árucikkek gyártásával,
forgalomba hozatalával és
felhasználásával kapcsolatos
korlátozások**

Különleges csomagolási követelmények

Gyermekek által nehezen
kinyitható zárral ellátandó
csomagolóeszközök : Nem alkalmazható.
Tapintási veszélyre
figyelmeztetés : Nem alkalmazható.

2.3 Egyéb veszélyek

Az anyag az 1907/2006/ EK : Nem alkalmazható.
Rendelet XIII. Melléklete
szerint megfelel a PBT
kritériumoknak
Az anyagok az 1907/2006/ EK : Nem alkalmazható.
Rendelet XIII. Melléklete
szerint megfelelnek a vPvB
kritériumoknak
Egyéb veszélyek, amelyek : Vízrel elegyedve a termék csúszós felületet képez.
nem következnek a
besorolásból

3. SZAKASZ: Összetétel vagy az összetevőkre vonatkozó adatok

3.2 Keverékek : Keverék

Termék, illetve alkotóelem neve	Azonosítók	%	Besorolás	Típus
			1272/2008/EK Rendelet [CLP]	
kálium-nitrát	RRN: 01-2119488224- 35 EK: 231-818-8 CAS : 7757-79-1	>= 65 - < 70	Ox. Sol. 3, H272	[1]
ammónium-nitrát	RRN: 01-2119490981- 27 EK: 229-347-8 CAS : 6484-52-2	>= 15 - < 20	Ox. Sol. 3, H272 Eye Irrit. 2, H319	[1]
bórsav	RRN: 01-2119486683- 25 EK: 233-139-2	>= 0,1 - < 0,2	Repr. 1B, H360FD (Termékenység, Születendő gyermek)	[1]

	CAS : 10043-35-3 Index: 005-007-00-2		
--	---	--	--

Típus

- [1] Anyag, amelynek besorolása fizikai, egészségügyi vagy környezeti veszélynek felel meg
 [2] Anyag munkahelyi egészségügyi határértékkel
 [3] Az anyag az 1907/2006/ EK Rendelet XIII. Melléklete szerint megfelel a PBT kritériumoknak
 [4] Az anyagok az 1907/2006/ EK Rendelet XIII. Melléklete szerint megfelelnek a vPvB kritériumoknak
 [5] Azonos mértékű aggodalomra okot adó anyag

Lásd a 16. szakaszt a fent szereplő H-állítások teljes szövegéért.

Nincsenek jelen olyan további összetevők, amelyek a beszállító jelenlegi tudása szerint és az alkalmazható koncentrációkban az egészségre vagy a környezetre veszélyesként lennének besorolva, illetve PBT vagy vPvB, vagy azonos mértékű aggodalomra okot adó anyagok, vagy munkahelyi expozíciós határérték vonatkozna rájuk, így nem szükséges jelentésük ebben a fejezetben.

A munkahelyi expozíciós határértékeket, ha vannak, a 8. fejezet sorolja fel.

Megjegyzések : A termék bőrt tartalmaz (lásd 7. és 11. fejezet).
 A termék tartalma nem éri el azt a szintet, ami alapján a reprodukciót károsító anyagok kategóriájába sorolható lenne.

4. SZAKASZ: Elsősegély-nyújtási intézkedések

4.1 Az elsősegély-nyújtási intézkedések ismertetése

- Szembe jutás** : Öblítse le bő folyó vízzel. Ellenőrizze, hogy visel-e kontaktlencsét, ha igen, vegye ki. Irritáció esetén forduljon orvoshoz.
- Belélegzés** : Belélegzés esetén vigye a sérültet friss levegőre. Tűz esetén a bomlási termékek belégzése késleltetett tüneteket okozhat. Rosszullét esetén orvosi ellátást kell kérni. Az expozíciónak kitett személyt esetleg 48 órán át orvosi megfigyelés alatt kell tartani.
- Bőrrel érintkezés** : Mossa szappannal és vízzel. Irritáció kialakulásakor forduljon orvoshoz.
- Lenyelés** : Öblítse ki vízzel a száját. Ha az anyagot lenyelték és az expozíciónak kitett személy eszméleténél van, adjon neki kevés vizet inni. Orvosi utasítás nélkül ne hánytasson. Rosszullét esetén orvosi ellátást kell kérni.
- Elsősegélynyújtók védelme** : Olyan tevékenység nem végezhető, amely személyi kockázattal jár, vagy amelynek végzésére a dolgozó megfelelő képzést nem kapott.

4.2 A legfontosabb – akut és késleltetett – tünetek és hatások

Lehetséges akut egészségi hatások

- Szembe jutás** : Jelentős hatások vagy kritikus veszélyek nem ismertek.
- Belélegzés** : A bomlástermékek az egészségre veszélyesek lehetnek. Súlyos hatások az expozíciót követően késleltetetten is felléphetnek.

Bőrrel érintkezés	:	Jelentős hatások vagy kritikus veszélyek nem ismertek.
Lenyelés	:	Jelentős hatások vagy kritikus veszélyek nem ismertek.
<u>Túlzott behatás jelei/tünetei</u>		
Szembe jutás	:	Nincs specifikus adat.
Belélegzés	:	Nincs specifikus adat.
Bőrrel érintkezés	:	Nincs specifikus adat.
Lenyelés	:	Nincs specifikus adat.

4.3 A szükséges azonnali orvosi ellátás és különleges ellátás jelzése

Megjegyzések orvos számára	:	Kezelje tünetileg. Lépjen kapcsolatba mérgezéses eseteket kezelő szakorvossal, ha nagy mennyiséget nyeltek le, vagy lélegeztek be. Tűz esetén a bomlási termékek belélegzése késleltetett tüneteket okozhat. Az expozíciónak kitett személyt esetleg 48 órán át orvosi megfigyelés alatt kell tartani.
Speciális kezelések	:	Nincs speciális kezelés.

5. SZAKASZ: Tűzoltási intézkedések

5.1 Oltóanyag

A megfelelő oltóanyag	:	Az oltáshoz elárasztó mennyiségű vizett kell használni.
Az alkalmatlan oltóanyag	:	Ne használjon kémiai oltóanyagot, habot, vagy homokot a tűz oltására.

5.2 Az anyaghoz vagy a keverékhez társuló különleges veszélyek

Az anyagból vagy keverékből származó veszélyek	:	Oxidáló anyag. Erősítheti a tüzet. A termék önmagában nem gyúlékony, de táplálhatja az égést még levegőtől elzártan is. Hevítésre olvad, további hevítésre pedig nitrogénoxidokat és ammóniát tartalmazó, toxikus füstöt kiengedve lebomlik. A termék nagy mértékben ellenáll a robbanásnak, de ha összeférhetetlen anyaggal elegyítik és/vagy erősen behatárolva hevítik, az robbanékonyasághoz vezethet.
Veszélyes, hőre bomló termékek	:	A bomlástermékek között a következő anyagok lehetnek: nitrogén-oxidok ammónia foszfor-oxidok Kerülje az égő anyagok porának, gőzeinek vagy füstjének belélegzését. Tűz esetén a bomlási termékek belélegzése késleltetett tüneteket okozhat.

5.3 Tűzoltóknak szóló javaslat

Különleges óvintézkedések tűzoltók számára	:	Ha tűz van, azonnal izolálja a helyszínt, elszállítva a baleset helyszínéről az összes személyt. Olyan tevékenység nem végezhető, amely személyi kockázattal jár, vagy amelynek végzésére a dolgozó megfelelő képzést nem kapott. Ha nem
---	---	--

veszélyes, vigye el a tárolóedényeket a tűz területéről. Használjon vízpermetet a tűznek kitett tárolóedények hűtéséhez.

- Speciális tűzoltó védőfelszerelés** : A tűzoltóknak megfelelő védőfelszerelést és izolációs légzőkészüléket (SCBA) kell viselni. Ez utóbbinak teljesen el kell fednie az arcot és túlnyomásos üzemmódban kell használni. Az EN 469 európai standardnak megfelelő tűzoltóruházat (beleértve a védősisakot, védőbakancsot és kesztyűt) a vegyi baleseteknél alapszintű védelmet biztosít.
- További információk** : Nem jellemző.

6. SZAKASZ: Intézkedések véletlenszerű környezetbe jutás esetén

6.1 Személyi óvintézkedések, egyéni védőeszközök és vészhelyzeti eljárások

- Nem sürgősségi ellátó személyzet esetében** : Olyan tevékenység nem végezhető, amely személyi kockázattal jár, vagy amelynek végzésére a dolgozó megfelelő képzést nem kapott. Ürítse ki a környező területeket. Ne engedje belépni a felesleges és védőruhát nem viselő személyeket. Ne érintse meg a kiömlött anyagot, és ne lépjen bele. Kapcsoljon ki minden gyújtóforrást. Tilos a fáklya, dohányzás vagy láng a veszélyes területen. Biztosítson megfelelő szellőztetést. Amennyiben a szellőzés nem megfelelő, viseljen megfelelő légzésvédő eszközt. Vegyen fel megfelelő egyéni védőeszközöket (lásd 8. fejezet).
- A sürgősségi ellátók esetében** : Amennyiben a kiömlés kezelésére különleges ruházat szükséges, vegye figyelembe az információkat 8. szakaszban feltüntetett alkalmas és nem alkalmas anyagokról. Tekintse át "A sürgősségi ellátást nyújtó személyzettől eltérő személyzet részére" vonatkozó információkat is.

- 6.2 Környezetvédelmi óvintézkedések** : Kerülje a kiömlött anyag szétoszlását és továbbterjedését, és érintkezését a talajjal, vízfolyásokkal, lefolyókkal és csatornákkal. Tájékoztassa az illetékes hatóságot, amennyiben a termék környezetszennyezést okozott (csatornák, vízfolyások, talaj vagy levegő).

6.3 A területi elhatárolás és a szennyezésmentesítés módszerei és anyagai

- Kis mennyiségű kiömlés** : Vigye el a tárolóedényeket a kiömlés területéről. Ha éghető anyaggal vagy reaktív vegyszerekkel szennyeződött, használjon szikramentes szerszámokat és robbanásbiztos felszerelést. Porszívózza fel nagyteljesítményű részecskeszűrővel (HEPA) ellátott berendezéssel és helyezze zárt, felcímkézett hulladéktároló edénybe. Engedélyel rendelkező vállalkozóval végeztesse el az ártalmatlanítást.
- Nagy mennyiségű kiömlés** : Vigye el a tárolóedényeket a kiömlés területéről. A kiömlött anyagot széllel szemben közelítse meg. Akadályozza meg az anyag csatornába, vízfolyásba, pincébe vagy zárt helyre jutását. Kerülje a porképzést. Ne seperje szárazon. Porszívózza fel nagyteljesítményű részecskeszűrővel (HEPA) ellátott berendezéssel és helyezze zárt, felcímkézett

hulladéktároló edénybe. Engedéllyel rendelkező vállalkozóval végeztesse el az ártalmatlanítást. Ha éghető anyaggal vagy reaktív vegyszerekkel szennyeződött, használjon szikramentes szerszámokat és robbanásbiztos felszerelést.

6.4 Hivatkozás más szakaszokra

- :** Lásd az 1. szakaszt a sürgősségi kapcsolatra vonatkozó információkért.
- Lásd a 8. szakaszt a megfelelő egyéni védőfelszerelésre vonatkozó információkért.
- Lásd a 13. szakaszt a további hulladékkezelési információkért.

7. SZAKASZ: Kezelés és tárolás

Ebben a szakaszban közölt információk általános tanácsokat és útmutatásokat tartalmaznak. Az 1. szakasz Azonosított Felhasználások listáját kell figyelembe venni bármely rendelkezésre álló, az expozíciós forgatókönyvben megadott felhasználás-specifikus információhoz.

7.1 A biztonságos kezelésre irányuló óvintézkedések

- Óvintézkedések** **:** Vegyen fel megfelelő egyéni védőeszközöket (lásd 8. fejezet). Elővigyázatosságból csökkentse a lehető legkisebb mértékre, hogy terhes nők, gyermekek és fogamzóképes korban lévő dolgozók ki legyenek téve a terméknek. Kerülje a porképzést. A por belélegzése tilos. Ne nyelje le. Kerülje el a szemmel, bőrrel vagy ruházattal való érintkezést. Tárolja az eredeti tárolóedényben, vagy kompatibilis anyagból készült jóváhagyott alternatív tárolóedényben, szorosan lezárva, amikor nem használják. Ruhától, inkompatibilis anyagoktól és éghető anyagtól távol tartandó. Hőtől távol tartandó. Az üres tárolóedények termék maradványt tartalmazhatnak és veszélyesek lehetnek. Ne használja újra a tárolóedényt.
- Javaslatok az általános foglalkozási higiéniaira vonatkozóan** **:** Tilos az étkezés, ivás és a dohányzás azokon a helyeken, ahol az anyag kezelése, tárolása és feldolgozása történik. Evés, ivás és dohányzás előtt a dolgozóknak kezet és arcot kell mosniuk. Az étkezésre kijelölt területre történő belépés előtt le kell venni a szennyezett ruházatot és védőfelszerelést. Lásd a 8. szakaszt a további információkért a higiénés intézkedésekről.

7.2 A biztonságos tárolás feltételei, az esetleges összeférhetlenséggel együtt

- Javaslatok** **:** A helyi előírásoknak megfelelően tárolandó. Tárolja az eredeti tárolóedényben közvetlen napsütéstől védve száraz, hűvös és jól szellőztetett helyen, távol összeférhetetlen anyagoktól (lásd. 10. Fejezet), ételtől és italtól.Redukálószerektől és az éghető anyagoktól elkülönítetten tárolandó.A tárolóedényt a felhasználásig tartsa légmentesen lezárva. A már kinyitott tárolóedényeket gondosan újra le kell zárni és nyílásával felfelé állított helyzetben kell tartani a szivárgás megakadályozása érdekében. Ne tárolja címkézés nélküli tárolóedényben.
A környezetszennyezés elkerülésére megfelelő edényzetet kell használni.Tartsa távol összeférhetetlen anyagoktól: szerves anyagok, olaj és zsír.

Seveso Irányelv - Jelentendő küszöbértékek

Veszély szempontok

Kategória	Bejelentési és MAPP küszöbérték	Biztonsági jelentési küszöbérték
Kálium-nitrát	1.250 t	5.000 t

7.3 Meghatározott végfelhasználás (végfelhasználások)

Javaslatok : Kerülje, hogy a folyékony műtrágya aeroszolt képezzen és azt belélegezze.

A munkaköpenyen, kesztyűn és szemvédelmen kívül javasolt a hatékony légzésvédelem alkalmazása is (szorosan záró arcmaszkkal ellátott P2/P3 légzőkészülék) a műtrágyás zsákok kiöntése és a berendezések karbantartása alatt, hogy minimális legyen a belégzés kockázata, és biztonságos legyen a termék használata ezek közben a tevékenységek közben (lásd 8. fejezet).

A kockázatfelmérések azt mutatják, hogy a 5%-nál kevesebb bört tartalmazó műtrágya normál, traktoros (folyadék vagy granulátum) és hátizsákos (folyadék) kijuttatása biztonságos.

8. SZAKASZ: Az expozíció elleni védekezés/egyéni védelem

Ebben a szakaszban közölt információk általános tanácsokat és útmutatásokat tartalmaznak. A megadott tájékoztatás a termék jellemzően várható felhasználásán alapul. További intézkedésekre lehet szükség az ömlesztett anyag kezelése, vagy egyéb olyan felhasználás esetén, amely jelentősen növelheti munkavállaló kitettséget, vagy az anyag kiszabadulását a környezetbe.

8.1 Ellenőrzési paraméterek**Munkahelyi expozíciós határértékek**

Megjegyzés : Nem ismert kitettségi határérték.

Javasolt megfigyelési eljárások : Amennyiben ez a termék expozíciós határértékkel rendelkező összetevőket tartalmaz, személyi, munkahelyi légtéri vagy biológiai monitorozásra lehet szükség, hogy meghatározzuk a szellőztetés vagy egyéb szabályozó intézkedések hatékonyságát, és/vagy légzésvédő eszközök alkalmazásának szükségességét.

Hivatkozni kell a monitorozási szabványokra, úgymint a következők:

EN 689 Európai Szabvány (Munkahelyi környezet - Útmutató a vegyi anyagok belélegzéssel történő expozíciójának értékeléséhez a határértékekkel és mérési stratégiákkal való összehasonlításhoz)

EN1402 Európai Szabvány (Munkahelyi környezet - Útmutató a vegyi és biológiai anyagok expozícióját értékelő eljárások alkalmazásához és felhasználásához)

EN 482 Európai Szabvány (Munkahelyi környezet - Vegyi anyagok mérési eljárásainak véghezvitelére vonatkozó általános követelmények)

A veszélyes anyagok meghatározási módszereire vonatkozó nemzeti útmutató dokumentumokra való hivatkozás szintén szükséges.

DNEL-k/DMEL-k

Termék, illetve alkotóelem neve	Típus	Kitettség	Érték	Érintett személyek	Hatások
bórsav	DNEL	Hosszútávú Belélegzés	8,3 mg/m ³	Dolgozók	Szisztematikus
bórsav	DNEL	Hosszútávú Bőr	392 mg/kg bw/nap	Dolgozók	Szisztematikus
ammónium-nitrát	DNEL	Hosszútávú Bőr	21,3 mg/kg bw/nap	Dolgozók	Szisztematikus
ammónium-nitrát	DNEL	Hosszútávú Belélegzés	37,6 mg/m ³	Dolgozók	Szisztematikus
kálium-nitrát	DNEL	Hosszútávú Bőr	20,8 mg/kg bw/nap	Dolgozók	Szisztematikus
kálium-nitrát	DNEL	Hosszútávú Belélegzés	36,7 mg/m ³	Dolgozók	Szisztematikus
kálium-nitrát	DNEL	Hosszútávú Bőr	12,5 mg/kg bw/nap	Felhasználók	Szisztematikus
kálium-nitrát	DNEL	Hosszútávú Belélegzés	10,9 mg/m ³	Felhasználók	Szisztematikus
kálium-nitrát	DNEL	Hosszútávú Orális	12,5 mg/kg bw/nap	Felhasználók	Szisztematikus

PNEC-k

Termék, illetve alkotóelem neve	Típus	Vizsgáló közeg Részletezés	Érték	Módszer Részletezés
ammónium-nitrát	PNEC	Édesvíz	0,45 mg/l	Értékelési Tényezők
ammónium-nitrát	PNEC	Tengervíz	0,045 mg/l	Értékelési Tényezők
ammónium-nitrát	PNEC	Szakaszos kibocsátás	4,5 mg/l	Értékelési Tényezők
ammónium-nitrát	PNEC	Szennyvízkezelő Üzem	18 mg/l	Értékelési Tényezők
kálium-nitrát	PNEC	Tenger víz	0,045 mg/l	Értékelési Tényezők
kálium-nitrát	PNEC	Szakaszos kibocsátás	4,5 mg/l	Értékelési Tényezők
kálium-nitrát	PNEC	Szennyvízkezelő Üzem	18 mg/l	Értékelési Tényezők
kálium-nitrát	PNEC	Édesvíz	0,45 mg/l	Értékelési Tényezők

8.2 Az expozíció ellenőrzése

Megfelelő műszaki ellenőrzés : Amennyiben felhasználás közben por, füst, gáz, gőz vagy köd keletkezik, használjon technológiai védőbúrát, helyi elszívást, vagy egyéb műszaki szabályozó berendezést annak érdekében, hogy a munkavégzők lebegő szennyezőanyagoknak való kitettsége bármely ajánlott vagy a törvényes határérték alatt maradjon.

Egyéni óvintézkedések

Higiénés intézkedések	:	Biztosítani kell, hogy legyen mosdóhelyiség, vagy víz a szem - és bőr mosására. Alaposan mossa meg kezét, alkarját és arcát vegyszerek használata után, illetve evés, dohányzás, vécéhasználat előtt, és végül a munkaidő befejeztével. Ismételt használat előtt mossa ki az elszennyeződött ruházatot.
Szem-/arcvédelem	:	Ha a kockázatértékelés szerint szükséges, a vonatkozó szabványnak megfelelő védőszemüveget kell viselni, hogy elkerülhessük a kifröccsenő folyadékkal, köddel, gázokkal és porokkal szembeni expozíciót.
<u>Bőrvédelem</u> Kézvédelem	:	Ha a kockázatértékelés szerint szükséges, a vonatkozó szabványnak megfelelő, vegyszereknek ellenálló, nem áteresztő kesztyűt kell viselni a vegyszerek kezelése során mindenkor. Általános munkákhoz 0,35 mm-nél vastagabb kesztyű viselését ajánljuk. Szükséges kihangsúlyozni, hogy a kesztyű vastagsága nem minden esetben jellemzi a kesztyű, egy bizonyos vegyszer elleni védelmének hatásfokát, mivel a kesztyű áteresztő képessége a kesztyű anyagának összetételétől függ.
Test védelem	:	A személyes testvédő berendezéseket a teljesítendő feladat és a vonatkozó kockázatok függvényében kell megválasztani, és a termék effektív kezelése előtt ezeket megfelelően minősített szakemberrel kell jóváhagyni.
Egyéb bőrvédelem	:	Ki kell választani a megfelelő lábbelit és a bőr védelmére valamilyen további intézkedést az ellátandó feladat és az azzal járó kockázat alapján, és ezt egy szakértőnek jóvá kell hagynia e termék kezelésének megkezdése előtt.
A légutak védelme	:	Használjon 94% fölötti hatékonyságú légzésvédelmet (P2, P3 vagy N95) és szorosan záró arcmaszkot, amikor a por kockázatának van kitéve.
A környezeti expozíció elleni védekezés	:	A szellőztetésből vagy a munkafolyamatok berendezéseiből eredő emissziót ellenőrizni kell annak biztosítása érdekében, hogy megfeleljen a környezetvédelmi előírásoknak. Egyes esetekben füstelnyeletők, szűrők vagy a gyártóberendezések műszaki módosításai lehetnek szükségesek ahhoz, hogy az emisszió az elfogadható szintre csökkenjen.

9. SZAKASZ: Fizikai és kémiai tulajdonságok

9.1 Az alapvető fizikai és kémiai tulajdonságokra vonatkozó információk

Külső jellemzők

Fizikai állapot	:	szilárd
Szín	:	Nincs meghatározva.
Szag	:	Nincs meghatározva.
Szagküszöbérték	:	Nincs meghatározva.
pH	:	Nincs meghatározva
Olvadáspont/fagyáspont	:	Nincs meghatározva
Kezdő forráspont és	:	Nincs meghatározva

forrásponttartomány	
Lobbanáspont	: Nincs meghatározva
Lobbanáspont	: Nincs meghatározva
Párolgási sebesség	: Nincs meghatározva
Gyúlékonyság (szilárd, gázhalmazállapot)	: Nem gyúlékony.
Felső/alsó gyulladási határ vagy robbanási tartományok	: Alsó: Nincs meghatározva Felső: Nincs meghatározva
Gőznyomás	: Nincs meghatározva
Gőzsűrűség	: Nincs meghatározva
Relatív sűrűség	: Nincs meghatározva
Térfogatsűrűség	: Nincs meghatározva
Megoszlási hányados: n-oktanol/víz	: Nincs meghatározva
Öngyulladási hőmérséklet	: Nincs meghatározva
Viszkozitás	: Dinamikai: Nincs meghatározva Kinematikai: Nincs meghatározva
Robbanásveszélyesség	: Nem jellemző.
Oxidáló tulajdonságok	: Oxidálószer

9.2 Egyéb információk

További információk nem állnak rendelkezésre.

10. SZAKASZ: Stabilitás és reakciókészség

<u>10.1 Reakciókészség</u>	: Ennek a terméknek vagy alkotórészeinek reakcióképességére vonatkozóan nem áll rendelkezésre speciális vizsgálati adat.
<u>10.2 Kémiai stabilitás</u>	: A termék stabil.
<u>10.3 A veszélyes reakciók lehetősége</u>	: Veszélyes reakciók vagy instabilitás következhet be bizonyos tárolási vagy felhasználási körülmények között. A körülmények a következők lehetnek: érintkezés éghető anyagokkal A reakciók a következők lehetnek: tűz okozás vagy égéstáplálás veszélye A termék nagy mértékben ellenáll a robbanásnak, de ha összeférhetetlen anyaggal elegyítik és/vagy erősen behatárolva hevítik, az robbanékonyasághoz vezethet.
<u>10.4 Kerülendő körülmények</u>	: Kerüljön mindenféle szennyeződést, beleértve a fémeket, port és szerves anyagokat.
<u>10.5 Nem összeférhető anyagok</u>	: Reaktív vagy összeférhetetlen a következő anyagokkal: lúgok gyúlékony anyagok redukáló anyagok szerves anyagok savak
<u>10.6 Veszélyes bomlástermékek</u>	: Normál tárolási és felhasználási körülmények között veszélyes bomlástermékek nem keletkezhetnek.

11. SZAKASZ: Toxikológiai adatok

11.1 A toxikológiai hatásokra vonatkozó információ**Akut toxicitás**

Termék, illetve alkotóelem neve	Eredmény	Faj	Adag	Kitettség	Referenciák
bórsav					
	LD50 Orális	Patkány	3.450 mg/kg	Nem alkalmazható.	IUCLID 5
	LD50 Bőr	Nyúl	> 5.000 mg/kg	Nem alkalmazható.	IUCLID
ammónium-nitrát					
	LD50 Orális	Patkány	2.950 mg/kg OECD 401	Nem alkalmazható.	IUCLID
	LD50 Bőr	Patkány	> 5.000 mg/kg OECD 402	Nem alkalmazható.	IUCLID 5
kálium-nitrát					
	LD50 Orális	Patkány	2.000 - 5.000 mg/kg	Nem alkalmazható.	IUCLID
	LD50 Bőr	Patkány	> 5.000 mg/kg	Nem alkalmazható.	IUCLID

Következtetés / Összefoglaló : Jelentős hatások vagy kritikus veszélyek nem ismertek.

Irritáció/Korrózió

Termék, illetve alkotóelem neve	Eredmény	Faj	Pontszám	Kitettség	Megfigyelés	Referenciák
YaraTera Kristalon 15-05-30+3 White	Szem - Nem irritáló. OECD 405	Nyúl	< 1	1 - 48 h	14 d	Fertilizers Europe
ammónium-nitrát	Szem - Irritatív OECD 405	Nyúl	Nem alkalmazható.		Nem alkalmazható.	IUCLID
kálium-nitrát	Bőr - Nem irritáló. OECD 404	Nyúl	0		72 h	IUCLID 5

Következtetés / Összefoglaló

Bőr : Nem irritáló.
Szem : Nem irritáló.
Légzési : Nem irritáló.

Érzékeny tévés**Következtetés / Összefoglaló**

Bőr : Jelentős hatások vagy kritikus veszélyek nem ismertek.
Légzési : Jelentős hatások vagy kritikus veszélyek nem ismertek.

Mutagenitás

Következtetés / Összefoglaló : Jelentős hatások vagy kritikus veszélyek nem ismertek.

Rákkeltő hatás

Következtetés / Összefoglaló : Jelentős hatások vagy kritikus veszélyek nem ismertek.

Reprodukciós toxicitás

Termék, illetve alkotóelem neve	Anyai toxicitás	Terméke nység	Fejlődési toxin	Faj	Adag	Kitettség	Referenciák
bórsav	Nem alkalmazható.	Pozitív	Nem alkalmazható.	Patkány	Orális	3 hét Ismételt adag	IUCLID 5
ammónium-nitrát	Nem alkalmazható.	Negatív	Negatív	Patkány	Orális : > 1500 mg/kg bw/nap OECD 422	28 nap	IUCLID 5
kálium-nitrát	Negatív	Negatív	Negatív	Patkány	Orális : > 1500 mg/kg bw/nap OECD 422	28 nap	IUCLID 5

Következtetés / Összefoglaló : Bórt tartalmaz, amely állatokon végzett vizsgálatok adatai alapján károsíthatja a termékenységet. Bórt tartalmaz, amely állatokon végzett vizsgálatok adatai alapján károsíthatja a születendő gyermeket.

A valószínű expozíciós utakra vonatkozó információk : Nem áll rendelkezésre.

Lehetséges akut egészségi hatások

Belégzés : A bomlástermékek az egészségre veszélyesek lehetnek. Súlyos hatások az expozíciót követően késleltetetten is felléphetnek.

Lenyelés : Jelentős hatások vagy kritikus veszélyek nem ismertek.

Bőrrel érintkezés : Jelentős hatások vagy kritikus veszélyek nem ismertek.

Szembe jutás : Jelentős hatások vagy kritikus veszélyek nem ismertek.

A fizikai, kémiai és toxikológiai jellegzetességekkel kapcsolatos tünetek

Belégzés : Nincs specifikus adat.

Lenyelés : Nincs specifikus adat.

Bőrrel érintkezés : Nincs specifikus adat.

Szembe jutás : Nincs specifikus adat.

A rövid és hosszú távú expozícióból származó késleltetett és azonnali hatások, valamint krónikus hatások

Rövid ideig tartó expozíció

Lehetséges azonnali hatások : Jelentős hatások vagy kritikus veszélyek nem ismertek.

Lehetséges késleltetett hatások : Jelentős hatások vagy kritikus veszélyek nem ismertek.

Hosszantartó expozíció

Lehetséges azonnali hatások : Jelentős hatások vagy kritikus veszélyek nem ismertek.

Lehetséges késleltetett hatások : Jelentős hatások vagy kritikus veszélyek nem ismertek.

Lehetséges krónikus egészségi hatások

Termék, illetve alkotóelem neve	Eredmény	Faj	Adag	Kitettség	Referenciák
ammónium-nitrát	Krónikus NOAEL Orális	Patkány	256 mg/kg OECD 422	28 nap	IUCLID 5
	Szub-akut NOEC Porok és párák Belélegzés	Patkány	> 185 mg/kg OECD 412	2 hét 5 óra per nap	IUCLID 5
kálium-nitrát	Szub-akut NOAEL Orális	Patkány	> 1.500 mg/kg	28 nap	IUCLID 5

Rákkeltő hatás : Jelentős hatások vagy kritikus veszélyek nem ismertek.

Mutagenitás : Jelentős hatások vagy kritikus veszélyek nem ismertek.

Termékenységi hatások : Bórt tartalmaz, amely állatokon végzett vizsgálatok adatai alapján károsíthatja a termékenységet.

Fejlődési hatások : Bórt tartalmaz, amely állatokon végzett vizsgálatok adatai alapján károsíthatja a születendő gyermeket.

A laktációra gyakorolt vagy a laktáción keresztül fellépő káros hatások : Jelentős hatások vagy kritikus veszélyek nem ismertek.

Egyéb hatások : Jelentős hatások vagy kritikus veszélyek nem ismertek.

12. SZAKASZ: Ökológiai adatok

12.1 Toxicitás

Termék, illetve alkotóelem neve	Eredmény	Faj	Kitettség	Referenciák
bórsav				
	Akut LC50 > 100 mg/l Édesvíz	Hal	4 d	IUCLID
	Akut EC50 > 100 mg/l Édesvíz	Water flea	2 d	IUCLID
ammónium-nitrát				
	Akut LC50 447 mg/l Édesvíz	Hal	48 h	IUCLID 5
	Akut EC50 490 mg/l Édesvíz	Daphnia	48 h	IUCLID 5
	Akut EC50 1.700	Alga	10 d	IUCLID 5

	mg/l Sós víz			
kálium-nitrát				
	Akut LC50 1.378 mg/l Édesvíz OECD 203	Hal	96 h	IUCLID 5
	Akut EC50 490 mg/l Édesvíz	Daphnia	48 h	IUCLID 5
	Akut EC50 > 1.700 mg/l Édesvíz	Alga	240 h	IUCLID 5

Következtetés / Összefoglaló : Jelentős hatások vagy kritikus veszélyek nem ismertek.

12.2 Perzisztencia és lebonthatóság

Következtetés / Összefoglaló : Jelentős hatások vagy kritikus veszélyek nem ismertek.

Termék, illetve alkotóelem neve	Felezési idő vízben	Fotolízis	Biológiai lebonthatóság
bórsav			
	Nem alkalmazható.	Nem alkalmazható.	Nem áll rendelkezésre.

12.3 Bioakkumulációs képesség

Termék, illetve alkotóelem neve	LogPow	BKF	Potenciál
bórsav	0,175-1,09	Nem alkalmazható.	kicsi/alacsony

Következtetés / Összefoglaló : Jelentős hatások vagy kritikus veszélyek nem ismertek.

12.4 A talajban való mobilitás

Talaj/víz megoszlási hányados (KOC) : Nem áll rendelkezésre.

Mobilitás : Nem áll rendelkezésre.

12.5 A PBT- és a vPvB-értékelés eredményei

PBT : Nem alkalmazható.

vPvB : Nem alkalmazható.

12.6 Egyéb káros hatások : Jelentős hatások vagy kritikus veszélyek nem ismertek.

13. SZAKASZ: Ártalmatlanítási szempontok

Ebben a szakaszban közölt információk általános tanácsokat és útmutatásokat tartalmaznak. Az 1. szakasz Azonosított Felhasználások listáját kell figyelembe venni bármely rendelkezésre álló, az expozíciós forgatókönyvben megadott felhasználás-specifikus információhoz.

13.1 Hulladékkezelési módszerek

Termék

Hulladékelhelyezési módszerek : A hulladék keletkezését el kell kerülni vagy minimálisra kell csökkenteni, ahol csak lehetséges. A termék, illetve oldatainak és esetleges melléktermékeinek ártalmatlanításánál be kell tartani a hatályos környezetvédelmi és hulladék-ártalmatlanítási jogszabályokat, valamint a helyi hatósági követelményeket. A megmaradt és újra nem hasznosítható termékek ártalmatlanítását engedéllyel

rendelkező vállalkozóval végeztesse el. A hulladékot nem szabad kezeletlenül csatornába engedni, kivéve hogyha teljesen meg nem felel valamennyi illetékes hatóság követelményeinek.

Veszélyes Hulladék : Igen.

Európai Hulladékkatalógus (EHK)

Hulladék-kód	Hulladék megjelölés
06 10 02*	veszélyes anyagokat tartalmazó hulladékok

Csomagolás

Hulladékelhelyezési módszerek

: A hulladék keletkezését el kell kerülni vagy minimálisra kell csökkenteni, ahol csak lehetséges. A csomagolóanyag-hulladék újra feldolgozandó. Az égetés vagy hulladéklerakó csak akkor jöhet számításba, ha az újrafeldolgozás nem lehetséges. Ürítse ki a zsákot rázva, hogy annak lehető legtöbb tartalmát eltávolítsa. Az üres zsákok megsemmisíthetők nem veszélyes anyagként vagy újrahasznosíthatók.

Különleges óvintézkedések

: Az anyagot és az edényzetét megfelelő módon ártalmatlanítani kell. Óvatosan kell bánni az olyan üres edényekkel, amelyek nem lettek kitisztítva vagy kiöblítve. Az üres tartályok vagy belső hengerfalak visszatarthatnak némi termék maradékot. Kerülje a kiömlött anyag szétoszlását és továbbterjedését, és érintkezését a talajjal, vízfolyásokkal, lefolyókkal és csatornákkal.

14. SZAKASZ: Szállításra vonatkozó információk

Előírások: ADR/RID	
14.1 UN-szám	1479
14.2 Az ENSZ szerinti megfelelő szállítási megnevezés	SZILÁRD, GYÚJTÓ HATÁSÚ ANYAG, M.N.N. (kálium-nitrát, ammónium-nitrát,)
14.3 Szállítási veszélyességi osztály(ok)	5.1
14.4 Csomagolási csoport	III
14.5 Környezeti veszélyek	Nem.
További információk	
<u>A veszély azonosító száma</u>	: 50
<u>Alagút kód</u>	: (E)

Előírások: ADN	
14.1 UN-szám	1479
14.2 Az ENSZ szerinti megfelelő szállítási megnevezés	SZILÁRD, GYÚJTÓ HATÁSÚ ANYAG, M.N.N. (kálium-nitrát, ammónium-nitrát,)

14.3 Szállítási veszélyességi osztály(ok)	5.1
14.4 Csomagolási csoport	III
14.5 Környezeti veszélyek	Nem.
További információk <u>Veszélyességi kód</u> : Nem alkalmazható.	

Előírások: IMDG	
14.1 UN-szám	1479
14.2 Az ENSZ szerinti megfelelő szállítási megnevezés	OXIDIZING SOLID, N.O.S. (Potassium nitrate, Ammonium nitrate,)
14.3 Szállítási veszélyességi osztály(ok)	5.1
14.4 Csomagolási csoport	III
14.5 Környezeti veszélyek	Nem.
További információk <u>Tengeri szennyező anyag</u> : Nem áll rendelkezésre. <u>Ütemtervek vészhelyzet esetére (EmS)</u> : F-A, S-Q	

Előírások: IATA	
14.1 UN-szám	1479
14.2 Az ENSZ szerinti megfelelő szállítási megnevezés	OXIDIZING SOLID, N.O.S. (Potassium nitrate, Ammonium nitrate,)
14.3 Szállítási veszélyességi osztály(ok)	5.1
14.4 Csomagolási csoport	III
14.5 Környezeti veszélyek	Nem.
További információk <u>Tengeri szennyező anyag</u> : Nem.	

14.6 A felhasználót érintő különleges óvintézkedések : Szállítás a felhasználó telephelyén belül: A szállítást végző személyzet legyen tisztában a teendőikkel baleset vagy kiömlés esetén.

14.7 A MARPOL-egyezmény II. melléklete és az IBC szabályzat szerinti ömlesztett szállítás

Nem alkalmazható.

14.8 IMSBC

Bulk cargo shipping name : OXIDIZING SOLID, N.O.S.
 Class : 5.1 Osztály: Oxidáló anyag.
 Group : C
 Marpol V : HME

15. SZAKASZ: Szabályozással kapcsolatos információk**15.1 Az adott anyaggal vagy keverékkel kapcsolatos biztonsági, egészségügyi és környezetvédelmi előírások/jogszabályok****Az Európai Parlament és a Tanács 1907/2006/EK Rendelete (REACH)****XIV. Melléklet - Az engedélyköteles anyagok listája**

XIV. Melléklet: Egyik alkotóelem sincs jegyzékbe véve.

Különös aggodalomra okot adó anyagok: A következő alkotóelemek jegyzékbe vettek:

Hatóanyag neve	Lényegi tulajdonság	Állapot	Referenciaszám	Felülvizsgálat ideje
bórsav	EU - Különös aggodalomra okot adó anyagok - Az ivarszervekre mérgező hatású	Javasolt:	Nem alkalmazható.	2015-07-01

Az Európai Parlament és a Tanács 1907/2006/EK Rendelete (REACH) XVII. Melléklet - Egyes veszélyes anyagok, készítmények és árucikkek gyártásával, forgalomba hozatalával és felhasználásával kapcsolatos korlátozások : Alkalmazható, Táblázat 65.

Egyéb EU előírások
Ózonkárosító anyagok (1005/2009/EU)
 Egyik alkotóelem sincs jegyzékbe véve.

Egyéb EU előírások**Ózonkárosító anyagok (1005/2009/EU)**

Egyik alkotóelem sincs jegyzékbe véve.

Előzetes tájékoztatáson alapuló jóváhagyás (PIC) (649/2012/EU)

Egyik alkotóelem sincs jegyzékbe véve.

Seveso Direktíva

Ez a termék a Seveso Irányelv által szabályozott.

Veszély szempontok

Kategória
Kálium-nitrát

Nemzeti hatáskorú szabályozások

Biocid termékekről szóló rendelet : Nem alkalmazható.

Megjegyzés : Információink alapján egyéb, nemzeti szabályozást nem kell alkalmazni.

15.2 Kémiai biztonsági értékelés : Ez a termék olyan anyagokat tartalmaz, amelyeknél még szükséges a Kémiai Biztonsági Értékelés.

16. SZAKASZ: Egyéb információk

Rövidítések és betűszavak : ATE = Akut Toxicitás Becslése
Az Európai Parlament és a Tanács Rendelete az Anyagok és Keverékek Besorolásáról, Címkezéséről és Csomagolásáról [EK Rendelet No. 1272/2008]
DNEL = Származtatott Hatásmentes Szint
DMEL = Származtatott Legkisebb Hatás Szint
EUH statement = CLP-specifikus Figyelmeztető mondat
PNEC = Előre látható Hatástalan Koncentráció
RRN = REACH Regisztrációs Szám
PBT = Perzisztens, Bioakkumulatív és Mérgező
vPvB = Nagyon Perzisztens és Nagyon Bioakkumulatív
bw = Testsúly

Kulcs adatforrások : EU REACH IUCLID5 CSR.
National Institute for Occupational Safety and Health, U.S. Dept. of Health, Education, and Welfare, Reports and Memoranda Registry of Toxic Effects of Chemical Substances.
Sphera Solutions Inc., 4777 Levy Street, St Laurent, Quebec HAR 2P9, Canada.
Regulation (EC) No 1272/2008 Annex VI.

Az 1272/2008/EK sz. [CLP/GHS] Rendeletnek megfelelő osztályozás levezetéséhez használt eljárás

Besorolás	Indoklás
Ox. Sol. 3, H272	Szakértői vélemény

A rövidített H-állítások teljes szövege

H272	Fokozhatja a tűz intenzitását; oxidáló hatású.
H319	Súlyos szemirritációt okoz.
H360FD (Termékenység, Születendő gyermek)	Károsíthatja a termékenységet. Károsíthatja a születendő gyermeket.

Az osztályozás [CLP/GHS] teljes szövege

Ox. Sol. 3, H272	OXIDÁLÓ SZILÁRD ANYAGOK - 3. kategória
Eye Irrit. 2, H319	SÚLYOS SZEMKÁROSODÁS/SZEMIRRITÁCIÓ - 2. kategória
Repr. 1B, H360FD (Termékenység, Születendő gyermek)	REPRODUKCIÓS TOXICITÁS (Termékenység, Születendő gyermek) - 1B. kategória

A nyomtatás időpontja : 21.06.2018
Kiadási időpont/ Felülvizsgálat ideje : 08.06.2018

Az előző kiadás időpontja: : 31.01.2017
Változat : 3.1
Készítette: : Yara Chemical Compliance (YCC).

|| Az előző kiadás óta megváltoztatott információkat tartalmaz.

Figyelmeztetés az olvasó számára

A biztonsági adatlapban közöltek a legjobb tudásunk szerint, az összeállítás idején rendelkezésre álló ismereteink alapján pontosnak tekintve állítottuk össze. A közölt adatok biztonság technikai iránymutatások és csak az adatlapon szereplő termékekre és felhasználásokra vonatkoznak. A megadott információk nem feltétlenül alkalmazhatók abban az esetben, ha az adott anyagot más anyaggal/ anyagokkal keverték, vagy ha nem az itt leírtak szerint használták fel, így az esetleges ismeretlen veszélyek miatt körültekintően kell őket felhasználni. Az alkalmazhatóság megállapítása minden egyes anyag esetében a felhasználó kizárólagos felelőssége.

Melléklet a kiterjesztett Biztonsági Adatlaphoz (extended Safety Data Sheet eSDS) - Expozíciós Forgatókönyv:

Az anyag vagy keverék azonosítása

Termék meghatározás : Keverék

Terméknév : YaraTera Kristalon 15-05-30+3 White

Expozíciós Forgatókönyv információ : Még nem teljes.